

Nr 58.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond; given Stockholms slott den 22 februari 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

David Pettersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 februari 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Departementschefen, statsrådet Pettersson anför:

Med bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts i proposition nr 172 därom gjorda framställning medgav 1916 års riksdag enligt skrivelse nr 248, att vissa till statsverket influtna inkomster genom andelar i försäljningsmedlen för hästar, vilka utförts ur riket, finge avsättas till en under statskontorets förvaltning ställd fond, benämnd statens hästavelsfond, vilken skulle av statskontoret göras räntebärande. Tillika beslöt riksdagen, att, sedan årligen minst en tiondel av fondens avkastning lagts till kapitalet, så stor del av återstoden utav fondens avkastning, som riksdagen för varje år anvisade, finge av Kungl. Maj:t efter stuteriöverstyrelsens hörande användas till åtgärder för hästavelns främjande.

År 1917 beslöt riksdagen enligt skrivelsen nr 336, att å län, som intill ett belopp av 250,000 kronor utlämnades från ifrågavarande fond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras, ränta icke

skulle beräknas under lånens amorteringstid; dock skulle vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp, motsvarande en tiondel av beräknad ränta å berörda lånemedel, läggas till fonden. Densamma uppgick den 1 januari 1923 till i runt tal 1,289,000 kronor.

Föreskrift om tid för ingivande av ansökning om understöd från statens hästavelsfonds avkastning har meddelats i kungörelsen den 25 oktober 1918 (nr 814).

Stuteriöverstyrelsen har nu i skrivelse den 1 februari 1924 anfört följande.

Enligt vad statskontoret meddelat hade avkastningen av statens hästavelsfond under 1923 uppgått till

under första halvåret	kronor	28,808: 08
» senare »	»	28,350: —
		tillhoppa kronor 57,158: 08.

Statskontoret hade vidare meddelat, att i samband med budgetårets omläggning bokföringen av de under ämbetsverkets förvaltning ställda fonder ordnats så, att bokslut ägde rum den 30 juni varje år, vadan till fondens den 31 december 1923 upplupna avkastning borde läggas även avkastningen under tiden 1 januari—30 juni 1924, vilken beräknades komma att uppgå till 28,350 kronor. Sammanlagt kunde således fondens avkastning sistnämnda dag förväntas utgöra i runt tal 85,500 kronor. Av detta belopp skulle enligt 1916 års riksdags ovannämnda beslut minst en tiondel eller alltså 8,550 kronor läggas till kapitalet.

Därjämte skulle på grund av 1917 års riksdags beslut till kapitalet jämväl läggas en tiondel av beräknad ränta å den del av fondens kapital, som vore utlånad för inköp av avelshingstar. Beloppen av dessa lån utgjorde den 30 juni 1923 .....

.....	kronor	162,800
och den 31 december 1923	»	143,800.

Lånebeloppens storlek den 30 juni 1924 kunde givetvis ännu icke med viss-
het angivas, men då nya lån icke torde komma att utlämnas förrän tidigast
i april och maj månader innevarande år, torde för räntebekning icke böra
tagas i betraktande högre lånebelopp vid sistnämnda tidpunkt än i runt tal
150,000 kronor. Därest såsom hittills räntan å lånen beräknades efter en
räntefot av 5 procent för år, skulle densamma hava uppgått

under första halvåret 1923 till	kronor	4,070
» andra » » »	»	3,595
samt för första halvåret 1924 böra anslås till	»	3,750
eller tillhoppa	kronor	11,415.

Till fondens kapital borde alltså läggas, förutom tiondelen av den verkliga avkastningen, eller 8,550 kronor, jämväl tiondelen av nämnda räntebelopp, eller 1,141 kronor 50 öre. Stuteriöverstyrelsen ville emellertid föreslå, att till kapitalökning avsattes 10,000 kronor.

Vid bifall härtill skulle av fondens den 30 juni 1924 beräknade avkastning, 85,500 kronor, återstå .....

.....	kronor	75,500: —
Lades härtill de vid 1923 års utdelning ej disponerade medlen	»	499: 72

utgjorde fondens disponibla avkastning .....

.....	kronor	75,999: 72.
-------	--------	-------------

Rörande det föreliggande medelsbehovet har stuteriöverstyrelsen — under erinran att enligt ovannämnda kungörelse den 25 oktober 1918 (nr 814) ansökningar om bidrag från hästavelsfondens avkastning skulle ingivas till stuteriöverstyrelsen före den 1 maj det år, varunder medlen vore avsedda att lyftas — framhållit, att styrelsen utöver redan inkomna ansökningar å omkring 16,000 kronor hade att emotse ytterligare sådana. Ett särskilt skäl att nu förvänta ett större antal dylika ansökningar än vanligt låge enligt stuteriöverstyrelsens förmenande i det förhållande, att Kungl. Maj:t för budgetåret 1924—1925 icke äskat anslag till åtgärder för inhemska häststammar samt till understödande av stamboksföring rörande hästar (se IX H. T. p. 37).

Det belopp av 50,000 kronor, som fjolårets riksdag ställde till Kungl. Maj:ts förfogande av hästavelsfondens avkastning har disponerats till:

Arvoden åt ordförandena i statens hästpremieringsnämnder såsom konsulenter i hästavelsfrågor	kronor	3,000
Jockeyklubben	»	6,000
Svenska travsällskapet	»	5,000
Stamboksföreningen för svenska ardennerhästen	»	10,000
Föreningen för den ädla hästavelns befrämjande	»	2,000
Västerbottens läns hästavelsförening	»	9,000
Medelpads hästavelsförening u. p. a.	»	2,500
Västerbergslagens hästavelsaktiebolag	»	1,500
Västerbergslagens stuteriaktiebolag	»	1,250
Leksands hästavelsförening u. p. a.	»	1,050
Falutraktens hästavelsförening u. p. a.	»	500
Folkare härads hästavelsförening u. p. a.	»	700
Föreningen Södra Dalarnas hästväänner	»	500
Valbo härads hingstförening m. b. p. a.	»	1,000
Göteborgs och Bohus läns hästavelsförening u. p. a.	»	2,500
Skånes stuteribokstyrelse	»	1,500
Understöd för utgivande av tidskriften »Hästen»	»	2,000
	summa kronor	50,000.

Stuteriöverstyrelsen hemställer i ovanberörda skrivelse, att av riksdagen måtte beträffande avkastningen av statens hästavelsfond för 1923 och första halvåret 1924 ävensom reserverad del av 1922 års avkastning av fonden utverkas medgivande för Kungl. Maj:t att, sedan ett belopp av 10,000 kronor lagts till kapitalet, disponera ett belopp av 75,000 kronor till åtgärder för hästavelns främjande.

Statskontoret, som i ärendet avgivit infordrat utlåtande den 11 februari 1924, har förklarat sig för sin del icke hava något att erinra mot bifall till den av stuteriöverstyrelsen gjorda framställningen.

Departements-
chefen.

Enligt beslut av 1923 års riksdag (R. skr. nr 251) genomfördes som en konsekvens av budgetårsreformen en omläggning av statsverkets räkenskapsår, varigenom detta, från att tidigare hava sammanfallit med kalenderåret, numera omfattar tidsperioden 1 juli—30 juni. Såsom av stuteriöverstyrelsens framställning inhämtas, föranleder denna omläggning av räkenskapsåret en motsvarande förskjutning i den tidsperiod, för vilken hästavelsfondens avkastning beräknas.

Den av stuteriöverstyrelsen nu föreslagna anordningen att av innevarande års riksdag inhämtas medgivande till disposition av fondens avkastning under, förutom första halvåret 1923, jämväl hela det räkenskapsår, som utgår den 30 juni 1924, synes mig lämplig, då eljest den under samma räkenskapsår upplupna avkastningen komme att disponeras först enligt beslut av nästa års riksdag och således nära ett helt år efter räkenskapsårets slut.

I överensstämmelse med vad styrelsen hemställt får jag därför tillstyrka, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att beträffande den under första halvåret 1923 samt räkenskapsåret 1923—1924 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond ävensom beträffande reserverad del av 1922 års avkastning av samma fond besluta, att, sedan ett belopp av 10,000 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 75,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:
Hugo Nordlander.